

ÇÖZÜMLER

1. Bu parçanın düşünce akışına göre ve “Fotoğrafta ışığın gümüşlü duyar katmanı etkilemesi gibi “benzetmesine göre ilk boşluğa “belleğimizde” ikinci boşluğa “durumlarına” sözcüğü getirilmelidir.

Cevap: A

2. Bu parçada yer alan “İncelik açısından belli bir dönem hakkındaki çalışmalar belli bir yoğunluğa ulaştığında o dönemi kavramlaştırmak konusunda yeni adımlar atılabiliyor.” cümlesi ve altı çizili bölümdeki “doğurganlık” kelimesinin mecaz anlamı kullanımı ve “birikim problemi” ifadesi ile olumsuz bir yargı olabileceğini düşündüğümüzde “alana özgü kaliteli çalışmalar yapılmış olmasına rağmen bu çalışmaların istenilen düzeyde olmaması” anlamına ulaşılabilir.

Cevap: B

3. A şıkkındaki cümlede “maske” sözcüğü, boyalı karton kumaş veya plastikten yapılan ve başkalarının tanınmamak için yüze geçirilerek kullanılan yapma yüz anlamında kullanılmıştır.

B şıkkındaki cümlede “maske” sözcüğü, korunmak için özel olarak yapıp yüze geçirilen şey anlamında kullanılmıştır.

C şıkkındaki “maske” sözcüğü, gerçek duyguları veya bir şeyin gerçek görünüşünün gizleyen, aldatıcı görünüş, davranış anlamında kullanılmıştır.

D şıkkındaki “maske” sözcüğü, kişinin oynadığı rol veya çevresine karşı takındığı davranış anlamında kullanılmıştır.

Cevap: E

4. Bu cümledeki “bir amaca bağlanmayan zihin” sözcüğünden de yola çıkılarak bir noktaya odaklanıldığı zihnin gerçek ve gücüne kavuştuğu anlamına ulaşılır. Çünkü burada dağınık bir zihnin bir amaca ulaşamayacağı anlatılmaktadır.

Cevap: C

5. Bu parçadan

B şıkkındaki Adler’in ününü eğitimlik kariyerine borçlu olmasını çıkaramayız.

C şıkkında “yeni oyuncularla” ilgili bir ifade yoktur.

D şıkkında Adler’in oyunculuk kariyerini Stanislavski sayesinde şekillendirdiği parçadan çıkarılamaz.

E şıkkındaki “yetiştirdiği oyuncularla” ifadesindeki çoğunluk, bu parçada yoktur.

Bu parçadan kesin çıkarılabilecek yargı, tek bir Amerikalı oyuncu eğitmiş olmasına rağmen Amerikan tiyatrosunda iz bıraktığıdır çünkü Amerikan tiyatro tarihinin önemli oyunculuk eğitimlerinden biri kabul edilmektedir ve tek Amerikalı bir oyuncuyla çalışmıştır.

Cevap: A

6. Bu parçadaki V. cümle olan “Bu deney sonucunda psikologlar, bir çocuğun aynı işi yapan başka bir çocuk varken daha hızlı olduğunu kanıtladılar.” ifadesi ile nesnel bir bilgi vermişken E şıkkında varsayımın üzerine eklenen bilgilerden söz edildiği dile getirilmiştir. Ancak burada olmayan bir durum yoktur var olan bir durum üzerinden yorum yapılmıştır.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

7. A şıkkındaki sabrımlı (sabır) sözcüğünde
B şıkkındaki izni (izin) sözcüğünde
D şıkkındaki emreden (emir) sözcüğünde
E şıkkındaki devrilen (devir) sözcüğünde
ünlü düşmesine yer verilmiştir.

Cevap: C

8. Karçal Dağları'nın eteklerine serilen ve Karadeniz'in yağmurları ile Can bulan Papart Vadisi / farklı tonlardaki tüm renkleri / içinde / barındırıyordu.
Ne, neresi barındırıyordu? Kartal dağların eteklerine serilen ve kredimizin yağmurları ile Can bulan Papart Vadisi (özne)
Neyi barındırıyordu? farklı tonlardaki tüm renkleri (belirtili nesne)
Nerede barındırıyordu? İçinde (dolaylı tümleç)
Barındırıyordu (çekimli fiil) (yüklem)
Bu cümlemin öge dizilişi sırasıyla özne,belirtili nesne, yer tamlayıcısı ve yüklemidir.

Cevap: E

9. I. numaralı sözcük niteleme sıfatı görevinde sıfat-fiildir.
II. numaralı sözcük niteleme sıfatı görevinde sıfat-fiildir.
III. numaralı sözcük niteleme sıfatı görevinde sıfat-fiildir .
IV. Numaralı sözcük isim görevinde isim -fiildir.
V. numaralı sözcük niteleme sıfatı görevinde sıfat-fiildir.

Cevap: D

10. Yardımcı eylemle yapılan birleşik fiiller birkaç istisna dışında ses olayı olmadığı sürece ayrı yazılır. "sarf etmek" sözcüğünde türeme ya da düşme yoktur, ayrı yazılması gerekmektedir.

Cevap: B

11. "Bazen bir depodan, tavan arasından, bir müşteri-
lat veya kömürlükten çıkarılan eserler hem buralar-
da telef olmaktan kurtarılmış olur hem de gerekli
restorasyon aşamasından geçirilerek onlara direnç
kazandırılır." cümlesinde iki yüklem vardır ancak bu
iki yüklem "hem hem" ikili bağlacıyla bağlanmış-
tır. Bağlaçların önüne herhangi bir noktalama işareti
getirilemez.

Cevap: C

12. Bu parçada, dil edinmek üzere planlanmış olan
insan beyninin ilk üç yılda hızlı işlediği anlatılıyor.
Özellikle bu ilk üç yıllık sürecin kritik oluşuna değinilmiş ve daha sonra beş yıla dek yayılan süreçten bahsedilmiş ve yine paragrafın son cümlesinde dil edinmekteki süre üzerinde durulmuştur. Ancak III. cümlede insan beyninden bahsedilirken kız çocukları ve erkek çocuklarının dili daha hızlı edinme oranında kıyaslama yapılmıştır. Paragrafın düşünce akışının dışında bir cümledir, konu ile ilgisi yoktur.

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

13. Bu parçada düşünce akışını ve kelimeleri takip ettiğimizde sıralamanın III-V-IV-I-II şeklinde olması gerektiğini görüyoruz. III. cümle konuya giriş özelliği göstermektedir. III. cümledeki kültürel değişimleri, V. cümledeki “bu değişimlerin hızı” ifadesi takip etmektedir. V.cümlede bahsedilen depresyonla ilgili IV. cümlede bilgi aktarımına devam ediliyor. IV. cümlede bahsedilen değişimin hızına ayak uydurulamaması, kişisel duygusal sistemin tıkanması I. cümlede “bu durum” olarak nitelendiriliyor. V. cümlede sonuç cümlesi özelliği önceki cümlelerde söz edilenlerin ortaya çıkarabileceği durumu aktarıyor. Bu nedenle baştan IV. cümle, I. cümledir.

Cevap: A

14. Bu parçada I, II, III ve IV. cümlelerde ideoloji ile ilgili genel bilgilendirme yapılırken V ve VI. cümlede ideoloji ve toplum ilişkilendirilmesi yapılarak ideolojinin gerçeklik değeri üzerinde durulmaya başlanmıştır. Farklı bir konuya geçildiği için ikinci paragrafta V. cümle ile başlanır.

Cevap: D

15. Bu parçada geçen “Godot her an gelebilir, hiç gelmeyebilir, belki de çoktan gelmiştir.” ifadesi aslında parçayı özetleyen bir cümledir. Burada bir bekleyişten söz edilmektedir. Yine bu parça da yer alan “beklentilerin gerçekleşmemesi bazı insanlarda çaresizlik duygusuna neden olurken bazı insanlarda umudun devam etmesini sağlar.” cümlesi ile de beklemek umudu ve umutsuzluğu bir arada barındıran bir süreçtir ifadesine ulaşılır.

Cevap: C

16. Bu parçada “Her şeyi önceden bilerseniz romanınızı daha doğmadan öldürülmüş olmaz mısınız?” ifadesi ile rotanın belli olmamasının gerekliliği anlatılırken “samimi bir heves, bilinçsiz bir masumiyet” ifadeleri ile de özgürce hareket edildiği anlamına ulaşılabilir.

Cevap: A

17. Bu parçada “Düşünceleri biraz olsun sorgulatan deneme kitabını”, “Manganelli’nin mantığı her bir parçaya işlemiştir.” cümlelerinden de yola çıkılarak parçanın düşünce akışına bakıldığında Manganelli’nin denemelerinin tutarlı ve akılcı bir çerçevede oluşturulduklarına ulaşılabilir.

Cevap: A

18. Bu parça da geçen “Adı sözlük olsa da kitapta edebiyat ve gastronomi iç içe” ifadesinden içeriğinin, adının oluşturduğu beklentiden farklı olduğu bilgisine ulaşılır.

Bu parçada geçen “Yemek konusunda da bir kitap yazmakmış.” cümlesi yazarın farklı türde eserler ortaya koyduğunu anlatan bir cümledir.

Bu parçada geçen “Yaşadığı dönemde hazırladığı yemeklerin reçeteleri, verdiği davetlerin menüleri, Dumas’nın kalabalık davetlere kendi reçetesiyle gittiği, deniz kıyısında tutulan taze balığı koşarak Roma’ya ulaştıran kölelerin varlığı “ gibi ifadeler dönemini mutfak kültürünü yansıtan bilgiler içerirken yazarın hayatından ayrıntılarda bulunmaktadır.

Mutfak Sözlüğü adlı kitapta dünya mutfaklarının ürünlerinden örnekler sunulduğuna dair genel bir bilgi yoktur.

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

19. Bu parçadaki “Hakikat kavramı her ne kadar gerçek kavramı ile özdeşleştirilse de...” ifadesi ile gerçek kavramıyla bir tutulduğuna ulaşılabilir.

Bu parçadaki “hakikat gerçeğin kendisi değil, düşünsel yansımasıdır.” sözüyle soyut bir anlam taşıdığına ulaşılır.

Bu parçadaki “hakikat ise gerçekliğin zihnimizdeki öznel yansımasını dile getirir.”, “sözelimi elimizdeki bir kitap gerçek, onu zihnimizdeki karşılığı hakikat-tir.” cümlelerinden zihinsel süreçlerle ortaya çıktığına ulaşabiliriz. Yine bu parçadaki “gerçekliğin zihnimizdeki öznel yansımasını dile getirir.” cümlesinden kişiden kişiye değişebildiğine ulaşılır.

Ancak bu parçada hakikatin zamanla gerçeğin yerini aldığına dair bir ifade yoktur.

Cevap: D

20. Bu parçada geçen “Kırk yıl önce ince tellerin yüksek dirence sahip olduğunu görmüş ve tarihteki ilk ampulü son derece pahalı olan platini kullanarak üretmişti.”, “Karbon bazlı malzeme kullanarak ampulün ömrünü biraz daha uzatmayı başarmıştı.”, “Ancak ampul üretimde kullandığı vakum pompaları verimsizdi.”, “Uzun süren çabaları neticesinde maliyeti düşük olan ve kalitesi yüksek ısıyı sağlayan karbonize edilmiş bambu tellerine ampul üretiminde kullanmış.” cümlelerinden yola çıkarak kullandığı malzemenin öncekilerden daha işlevsel olduğuna yani kullanılabilir çalışır durumda olduğuna ulaşabiliyoruz.

Cevap: C

21. Bu parçada yapılan bilimsel çalışmaların zamanla daha iyi anlaşıldığı için bilimin birikimli bir şekilde ilerlediğini söylenebilir.

Cevap: A

22. Bu parçada yer alan “ İnsanlar dengeli beslenmeye hayat tarzı hâline getirmektense katı kurallara dayalı diyet programlarının ve vadedilen büyük kilo kayıplarının albenisine kapılıyor.” cümlesi bu parçanın yazarının öznel bir yargıyla konuya giriş yaptığını gösteriyor.

Araştırmacılar “Ketojenik beslenmenin vücuda yarıardan çok zararı olduğunu söylüyor. “Ketojenik diyet uygulayan sağlıklı bireylerde damar tıkayan lipid ve trigliseritlerin miktarında %50 artış oldu” ve “Bu etkinin bir yıl boyunca devam ettiği görülüyor.” cümleleri ile fikirlerini bilimsel araştırmalara dayandırarak temellendirildiğine ulaşabiliyor.

“Ketojenik diyet, nörologlar tarafından 1920’lerde epilepsi hastası çocukları tedavi etmek için geliştirildi.” cümlesiyle konuyu detaylandırırken neden- sonuç ilişkisine başvurmuştur.

“Ketojenik diyet, nörologlar tarafından 1920’lerde epilepsi hastası çocukları tedavi etmek için geliştirildi.”, “Altında yatan fikir, beyni glikozdan mahrum bırakarak beyin kimyasını değiştirmek ve epilepsi nöbetlerinin önüne geçmekti.”, “Bu uygulamanın kilo kaybına yönelik bir diyet programını nasıl dönüştüğünü ise bilen yok.” cümlelerinden ortaya konan bir uygulamanın asıl amacının dışına çıktığından söz edilmiştir.

Ancak bu parçanın yazarının ele aldığı konuya ilişkin karşıt görüşlere yer verdiği söylenemez.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

23. Bu parçada yer alan “Ketojenik diyet, nörologlar tarafından 1920’lerde epilepsi hastası çocukları tedavi etmek için geliştirildi.” cümlesiyle nörologlar tarafından ilk kullanım amacına ulaşılır.

“Bugünlerde popüler olan ketojenik diyet de....” ifadesinden günümüzde tercih edilen diyet uygulamalarından olduğu çıkarılabilir.

“Protein ağırlıklı beslenmeyi savunan radikal diyet çözümlerinden biri” cümlesiyle ağırlıklı olarak tek tip beslenmeyi gerektirdiğine ulaşılabilir.

“Ketojenik diyet uygulayan sağlıklı bireylerde damar tıkanan lipit ve trigliseritlerin miktarında %50 artış olduğu ve bu etkinin bir yıl boyunca devam ettiği görülüyor.”, “ Bu durum hastaların 3/4’ünde reflü gibi sorunların baş göstermesine hatta bazılarında böbrek taşı artışına neden oluyor.” cümleleriyle sağlıklı kişilerde neden olabileceği problemlere ulaşabiliyoruz.

Ancak bu parçadan ketojenik diyetle ilgili epilepsi hastası çocukların tedavisindeki “başarı oranına” ulaşamayız.

Cevap: C

24. Bu parçada “korku ve endişenin eşlik ettiği” ifadesinden kişinin kendisine ilişkin kaygılarının yoğunlaşması ile ilgili bir duygu durumu olduğuna ulaşılabilir.

“Terleme kalp çarpıntısı ve solunum güçlüğü gibi belirtilerle bazen de bulunulan ortamdan kaçıp kurtulma hissi ile kendini gösterir.”, “Dış dünya ile ilişkilerini kısıtlama yolunu seçebilir.” ifadesinden fiziksel psikolojik belirtilerin kişinin sosyal ilişkiler kurması zorlaştırabilir ifadesini ulaşabiliriz.

Parça da geçen “beklenmedik ve tekrarlı bir şekilde gözlemlendiğinde” ifadesinden ne zaman ve hangi aralıklarla yaşanacağı konusunda belirsizlik olmadığının ulaşılabilir.

“Dış dünya ile ilişkisini kısıtlama yolunu seçebilir.” ifadesinden kişinin gündelik hayatını ve iş yaşamını olumsuz bir şekilde etkileyebileceğine ulaşılabilir.

Ancak bu parçada tek başına mücadele edilemeyeceği için kişinin uzman desteği alması gerektiğinin önemine dair bir ifade yoktur.

Cevap: D

25. I. cümlede panik atak tanısı konması şartı olarak beklenmedik, tekrarlı bir şekilde gözlemlenme sunulmuştur.

II. cümlede panik atakla ilgili bilgi verildiği için açıklamaya başvurulmuştur.

III. cümlede panik atak bir girdaba benzetilmiştir.

IV. cümlede tasvir etme söz konusu değildir.

V. cümlede kalp krizi geçirmek, öleceğini sanmak, aklını yitireceğini sanmak bir olasılık olarak gösterilmiştir.

Cevap: D

26. “İnsanın çıkışa ulaşma çabalarını boşa çıkaran bir labirenttir.” cümlesi ile “Her girişimde başarısız olunan yorucu bir deneyimdir.” cümlesi anlam olarak eşleştirilebilir. Her ikisi de zorlu bir süreçten eli boş çıkmayı anlatmaktadır.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

27.

	1	2	3	4	5	6	7	8
Adı	E/F	A/D	G	D/A	F/E	B	H	C
Alanı	S	İ	S	İ	S	İ	S	İ

İktisat A, B, C, D

Sosyoloji E, F, G, H

Oluşturulan tabloya göre Elif ile Faruk birinci sırada sunum yapmış olabilir.

Cevap: C

28. Oluşturulan tabloya göre, Aydın ve Deniz Bahadır'dan önce bildiri sunmuş olabilir.

Cevap: E

29. Hüseyin 7. sırada sunum yapmıştır. Elif 1. ya da 5. sırada sunum yapabileceğinden Hüseyin'den önce bildiri sunmuştur.

Cevap: D

30. Aydın (2 ya da 4)'ünün Faruk (1 ya da 5)'tan hemen önce 4 → Aydın, 5 → Faruk olduğu bilindiğinde diğer katılımcıların sunum sırası bilinir.

Cevap: B

$$\begin{aligned}
 31. \quad & \frac{18+3-1}{27} \\
 & \frac{9+1}{12} \\
 & = \frac{20}{27} \cdot \frac{12}{10} = \frac{2 \cdot 12}{27} = \frac{24}{27} = \frac{8}{9}
 \end{aligned}$$

Cevap: E

$$\begin{aligned}
 32. \quad & \frac{2^6 \cdot 3^6 \cdot 5^3}{2^6 \cdot 3^3 \cdot 3^2 \cdot 5^2} = \frac{2^6 \cdot 3^6 \cdot 5^3}{2^6 \cdot 3^5 \cdot 5^2} \\
 & = 3 \cdot 5 = 15
 \end{aligned}$$

Cevap: C

$$\begin{aligned}
 33. \quad & \frac{(2\sqrt{2} - \sqrt{2}) \cdot (3\sqrt{6} + 2\sqrt{6})}{3\sqrt{3} - \sqrt{3}} \\
 & \frac{\sqrt{2} \cdot 5\sqrt{6}}{2\sqrt{3}} = \frac{5\sqrt{12}}{2\sqrt{3}} = \frac{5 \cdot 2}{2} = 5
 \end{aligned}$$

Cevap: E

$$34. \quad 0,6 \cdot \frac{0,09}{0,18} = 0,6 \cdot \frac{1}{2} = 0,3$$

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

$$\begin{array}{c}
 8 \quad 6 \\
 \uparrow \quad \uparrow \\
 A \quad 4 \quad B \\
 35. \quad 6 \leftarrow \underline{B \quad 8 \quad C} \rightarrow 1 \\
 \quad \quad \quad C \quad B \quad 5 \\
 \quad \quad \quad \downarrow \quad \downarrow \\
 \quad \quad \quad 1 \quad 6
 \end{array}$$

$$A + B + C = 8 + 6 + 1 = 15$$

Cevap: A

$$36. \quad x \cdot y = -15 \cdot \frac{7}{5} = -21$$

$$\frac{-21 + 2x}{x - 2} = -15$$

$$-15x + 30 = 2x - 21$$

$$51 = 17x$$

$$\boxed{x = 3}$$

$$y = -7$$

$$x - y = 3 - (-7) = 10$$

Cevap: E

$$37. \quad 4^k (1+12) = 8 \cdot 2^6$$

$$2^{2k} = 16 = 2^4$$

$$2k = 4$$

$$\boxed{k = 2}$$

Cevap: B

$$38. \quad \frac{x(y+1) - 2(y+1)}{x(x-2)} = \frac{1}{x}$$

$$\frac{(y+1) \cdot (x-2)}{x \cdot (x-2)} = \frac{1}{x}$$

$$\frac{y+1-1}{x} = \frac{y}{x}$$

Cevap: A

$$39. \quad \begin{array}{ccc} a & b & c \\ \text{Ç} & T & \text{Ç} \\ T & \text{Ç} & T \end{array}$$

$$\text{I. } a \cdot b \cdot c \rightarrow \text{çift}$$

$$\text{II. } a + b \cdot c \rightarrow ?$$

$$\text{III. } c + a \cdot b \rightarrow ?$$

Cevap: A

$$40. \quad V, İ, D, A$$

$$\cancel{K, İ, V}$$

$$\cancel{K, A, N, O}$$

$$\cancel{N, A, E}$$

$$D, E, V$$

$$\begin{array}{c} K, İ, V \\ N, A, E \end{array} \Bigg) Y$$

$$\begin{array}{c} K, A, N, O \\ D, E, V \\ V, İ, D, A \end{array} \Bigg) X$$

Cevap: E

$$41. \quad 2a - x = 1$$

$$x = 2a - 1$$

$$2(2a - 1) - a = 10$$

$$3a = 12$$

$$a = 4$$

Cevap: D

$$42. \quad -y - 1 - y = 11$$

$$-2y = 12$$

$$\boxed{y = -6}$$

$$|x - 6| = x$$

$$x \cdot y = -6 \cdot 3 = -18$$

$$x - 6 = -x$$

$$2x = 6$$

$$\boxed{x = 3}$$

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

43. $\frac{+a}{-b} = -$

$- \cdot c = -$ $+ \cdot a = +$

$c = +$

$a = +$

$a, b, c \rightarrow +, -, +$

Cevap: A

46. Çalışan = $5x$

Sipariş = $6x \rightarrow 0,6x$ kırık

$5,4x$ sağlam

$5,4x - 5x = 2$

$0,4x = 2$

$x = 5$

$5 \cdot 5 = 25$

Cevap: A

44. $\begin{array}{r} ABC \\ + 63 \\ \hline ACB \end{array}$ $\begin{array}{r} ABC \\ - 180 \\ \hline BAC \end{array}$

$100B + 10A + \emptyset = 100A + 10B + \emptyset + 180$

$A - B = 2$

$9C - 9B = 63$

$C - B = 7$

C çift

$A + B + C = 3 + 1 + 8 = 12$

Cevap: C

47. Ali $\rightarrow 8$ saat

Berk $\rightarrow 12$ saat

Deniz $\rightarrow 21$ saat

Ege $\rightarrow 10$ saat

Can $\rightarrow 5$ saat

Can - Ali - Ege - Berk - Deniz

Cevap: B

45. $\begin{array}{r} A \\ 2x \\ 10 \\ 7x - 10 - 2x = 40 \\ 5x = 50 \\ x = 10 \end{array}$ $\begin{array}{r} B \\ x \\ 0 \\ 7x - 10 - 2x = 40 \\ 5x = 50 \\ x = 10 \end{array}$ $\begin{array}{r} C \\ 4x \\ 2x \\ 7x - 10 - 2x = 40 \\ 5x = 50 \\ x = 10 \end{array}$

$2x$

x

$4x$

10

0

$2x$

$7x - 10 - 2x = 40$

$5x = 50$

$x = 10 \rightarrow 7 \cdot 10 = 70$

Cevap: B

48. $4x$, $x \rightarrow 2000$ yılındaki yaşlar

$\frac{4x+2}{x+2} = 3 \rightarrow 3x+6 = 4x+2$

$x = 4$

$2000 \rightarrow 16$

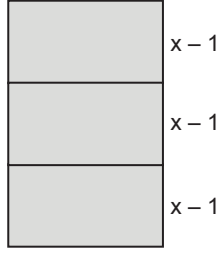
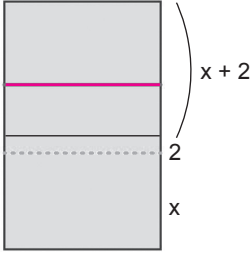
4

$2008 \rightarrow 24 / 12 = 2$

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

49.

$$2x + 4 = 3x - 3 = \text{Uzunluk}$$

$$x = 7$$

$$3x - 3 = 3 \cdot 7 - 3 = 21 - 3 = 18 \text{ cm}$$

Cevap: B

50. ABC

132

A < B

+ 897

C < B

1029

Cevap: D

51. EskiYeni

4

8

3

2

$$\begin{pmatrix} 4 \\ 3 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 8 \\ 2 \end{pmatrix}$$

$$4 \cdot \frac{8 \cdot 7}{2}$$

$$4 \cdot 28 = 112$$

Cevap: B

52. $6x \rightarrow 3x$ araba

2x minibüs

x otobüs

$$60x + 100x + 100x = 5200$$

$$260x = 5200$$

$$x = 20$$

Cevap: C

53. OtobüsMinibüsAraba

x

2x

y

100x

100x

20y

$$100x = \frac{200x + 20y}{3}$$

$$5x = \frac{10x + y}{3}$$

$$y = 5x$$

$$\frac{y}{3x + y} = \frac{5}{8}$$

Cevap: D

54. A = 23

D = 24

+ E = 25

72

Cevap: E

55. $13 + y = 16 + x = x + y + 10$

$$y = 6$$

$$x = 3$$

$$x \cdot y = 3 \cdot 6 = 18$$

Cevap: B

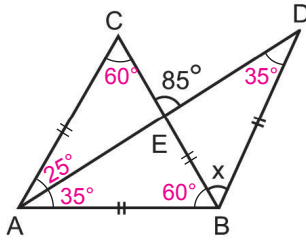
ÇÖZÜMLER

56. $2(\underbrace{9+8+7+6+5+4}_{39}) + 3 + 2 + 1$

$$78 + 6 = 84$$

Cevap: C

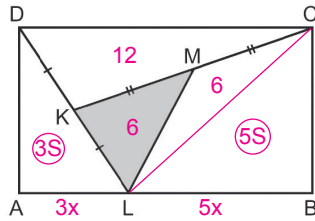
57.

$$\begin{array}{r} 35^\circ \\ + 35^\circ \\ \hline 70^\circ \end{array} \quad \begin{array}{r} 180^\circ \\ - 70^\circ \\ \hline 110^\circ \end{array} \quad \begin{array}{r} 110^\circ \\ - 60^\circ \\ \hline 50^\circ \end{array}$$

Cevap: A

58.

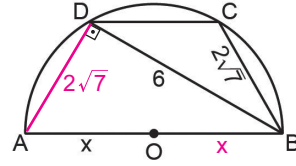
$$8S = 24$$

$$S = 3$$

$$5S + 6 = 5 \cdot 3 + 6 = 21$$

Cevap: B

59.

$$4x^2 = 36 + 28$$

$$4x^2 = 64$$

$$x^2 = 16$$

$$x = 4$$

Cevap: C

60.

$$\frac{4+4+2+2+2+3+3}{6+6+4+4+3+3} = \frac{18}{26} = \frac{9}{13}$$

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

1. Oğuz Kağan Destanı'ndan verilen dizeler incelenildiğinde; Hükümdarın yönetme yetkisini Tanrı'dan aldığını gösteren "Tanrı buyurmuş" ifadesi kut (II) anlayışını; tüm dünyayı yönetme idealini belirten "dünyanın her dört yanı bana bağlıdır" vurgusu ise cihan hâkimiyeti (I) anlayışını açıkça kanıtlar. Metinde devletin doğu-batı şeklinde ikiye bölünerek yönetilmesine (ikili teşkilat) veya protokoldeki oturma düzeni ile ziyafetlerdeki et payına (orun-ülüş) dair herhangi bir unsur yer almamaktadır.

Cevap: A

2. Türk-İslam devletlerinin kuruluşunda rol oynayan Oğuz boyları eşleştirildiğinde; Büyük Selçuklu Devleti Oğuzların Kınık (I) boyu tarafından, Osmanlı Devleti ise Üçok/Bozok kolundan Kayı (II) boyu tarafından kurulmuştur. Ancak Memlükler (III) bir Oğuz boyu olan Bayat tarafından kurulmamış; Kıpçak ve Çerkes kökenli askerî kölelerin Mısır'da yönetimi ele geçirmesiyle kurulmuş bir devlettir (Bayat boyu ise Dulkadiroğulları gibi bazı beyliklerin ve toplulukların yapısında etkindir). Bu nedenle I ve II eşleştirmeleri doğrudur.

Cevap: C

3. Harita incelendiğinde; Bağdat (Abbasi hilafet merkezi), Medine ve Basra gibi şehirlerin Selçuklu egemenlik sınırlarında gösterilmesi İslam dininin önemli merkezlerinde egemenlik kurulduğunu (A) ve Abbasi hilafet merkezinin kontrol altına alındığını (E) kanıtlar. İpek ve Baharat Yolları üzerindeki Semerkant ve Basra gibi kentler ticaret yolları üzerindeki şehirlere hâkim olduğunu (B), Karahanlılar ve Gazneliler ile olan komşuluk ise bazı Türk-İslam devletleriyle sınırların bulunduğunu (C) doğrular. Ancak haritadaki sınırlar dikkate alındığında Selçukluların Balkanlar'da Bizans İmparatorluğu ile mücadele ettiğine dair hiçbir coğrafi veri veya sınır çizgisi yer almamaktadır.

Cevap: D

4. Kemal Tahir'in ünlü eseri Devlet Ana, Osmanlı Beyliği'nin kuruluş yıllarını, Söğüt ve Domaniç civarındaki aşiret yapısını ve Türklerin uç bölgesindeki cihan devletine dönüşüm sürecini konu edinir. Metinde adı geçen Ertuğrul Bey, Dündar Bey ve Şeyh Edebalı gibi tarihî şahsiyetler doğrudan Osmanlı Devleti'nin kuruluş döneminde aktif rol oynamış, isimlerdir. Çeldirici şıklardaki Fetret Devri Yıldırım Bayezid sonrası taht kavgalarını kapsar, Osmanlı Devleti'nin dağılması XIX-XX. yüzyıl yıkılış evresidir, Fatih Devri İstanbul'un fethi ve yükselme dönemidir, Selçukluların Anadolu'ya girişi ise XI. yüzyıl (1071 Malazgirt sonrası) sürecidir.

Cevap: A

5. II. Mehmet'in İstanbul'un fethi için yaptığı hazırlıklar incelendiğinde; Rumeli Hisarı'nın yaptırılması ve 400 parçalık donanmanın hazırlanması Boğazlar yoluyla Karadeniz'den gelecek yardımların önlenmesine ve kuşatmanın denizden desteklenmesine yöneliktir. Şahi adı verilen büyük toparın döktürülmesi İstanbul'u çevreleyen güçlü surların yıkılmasını hedeflerken, Karamanoğulları ile antlaşma yapılması ise doğu sınırını güvenceye alarak fetih sırasında aynı anda iki cephede savaşmaktan kaçınma amacına hizmet eder. Çeldirici seçenekte verilen Bizans'ın Avrupa ile kara bağlantısının kesilmesi hedefine ise Rumeli Hisarı veya Anadolu'daki adımlarla değil; Edirne'ye yerleşilmesi ve fetihden hemen önce Balkanlar üzerinden gelebilecek Haçlı yardımlarını önlemek adına Batı sınırlarına gönderilen akıncı birliklerinin harekâtlarıyla ulaşılmıştır.

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

6. Metinde Harput halkının mevcut şehir kethüdası Ahmet'ten şikâyet etmesi üzerine sancakbeyinin halkın isteğiyle Bahsayış oğlu Ali'yi yönetime önermesi ve Divan-ı Hümayun'un da bu atamayı uygun bulması anlatılmaktadır. Halkın şikâyeti dikkate alınarak yeni kethüdanın göreve getirilmesi atanmasında ahalinin memnuniyetinin göz önünde bulundurulduğunu (I) doğrular; meclis olan Divan-ı Hümayun'un bu kararı onaylayıp kethüdayı resmen görevlendirmesi ise atamanın merkezî yönetim tarafından yapıldığını (II) açıkça gösterir. Ancak şehir kethüdaı esnaf ve kent düzeninden sorumlu sivil temsilciler olup asker toplamakla bir ilgileri bulunmadığı gibi metinde de buna dair hiçbir veri yer almadığından III. yargıya ulaşamaz; dolayısıyla I ve II. yargılara ulaşılır.

Cevap: D

8. Metinde verilen maddelerde üretimin nüfus ihtiyacına göre planlanması, hammaddelerin adaletli dağıtılması (iaşe/iaşecilik ilkesi), karaborsacılığı/stokçuluğu önlemek için haksız rekabet tedbirlerinin alınması ve İstanbul'a yiyecek akışının sağlanması vurgulanmıştır. Ayrıca belirli ihtiyaç maddelerinin yurt dışına çıkarılmasının yasaklanması, üretimin arz-talep dengesine göre sıkı bir devlet denetimi altında tutulduğunu gösterir. Osmanlı Klasik Dönem iktisat anlayışında temel gaye iç pazarda mal bolluğunu sağlamak (iaşecilik) olduğundan ihracatı özendirmek gibi bir teşvik politikası izlenmemiş, aksine iç piyasada darlık yaşanmaması için ihracat kısıtlanmış ve denetim altına alınmıştır.

Cevap: C

7. Metinde hayır amacıyla inşa edilen bir külliye bünyesinde yoksullara, öğrencilere, âlimlere ve hangi toplumsal statüden olursa olsun (zengin veya fakir) tüm misafirlere ücretsiz yemek ikram edildiği (imarethane) vurgulanmaktadır. Toplum yararına yönelik bu tür hayır kurumlarının ve Sosyal tesislerin kurulması, işletilmesi ve hizmet vermesi doğrudan Osmanlı Vakıf sistemi ile ilişkilidir. Çeldirici şıklarda yer alan Devşirme Hristiyan çocukların devlet hizmeti için eğitilmesi sistemidir, Tımar toprağa dayalı asker yetiştirme ve vergi düzenidir, İltizam devlet gelirlerinin ihale usulüyle toplanmasıdır, Gedik ise esnafın dükkan açma ve meslek yürütme yetkisidir.

Cevap: A

9. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılın başlarından itibaren boş kalan dirliklerin mukataaya dönüştürülerek iltizama verilmesi ve bu uygulamanın yaygınlaşmasının temel nedeni devletin acil nakit para ihtiyacının artmasıdır. Uzun süren savaşlar ve ordunun masrafları nedeniyle merkezi hazinenin nakit ihtiyacı büyümüş, devlet de iltizam sistemi sayesinde mültezimlerden peşin para toplayarak bu açığı kapatmayı hedeflemiştir. Çeldirici seçeneklerde yer alan mültezimlerin fazla vergi toplaması bu sürecin bir sonucudur; Tımarlı sipahilerin önem kazanması veya Kapıkulu sayısının azalması ise tarihi gerçeklikle bağdaşmaz (bu dönemde Tımar sistemi zayıflamış, Kapıkulu sayısı artmıştır).

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

10. Ziya Gökalp'in metninde İstanbul'da Medreseler, Yabancı Okullar ve Tanzimat Okulları olmak üzere üç farklı türde öğretim kurumunun varlığından bahsedilmesi eğitimde birlik bulunmadığını (A), farklı devlet ve kuruluşların etkili olduğunu (D) ve XIX. yüzyılda modern kurumların açıldığını (B) gösterir. Ayrıca sahaflar, Beyoğlu kitapçıları ve Bâbîâlî kitapçıları vurgusu eğitim sistemi ile yayıncılık arasındaki ilişkiyi (E) doğrular. Ancak metindeki bu çok başlılık ve kozmopolit yapı eğitimde millileşme eğiliminin güçlendiğini değil, aksine eğitim sisteminin parçalanmış bir nitelikte olduğunu kanıtlar.

Cevap: C

11. Mektupta yer alan "Erzurum'dan gönderdiğim mektup..." ve "Askerlerimiz Kars'a ulaşmak üzere." ifadeleri, Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda Doğu Anadolu ve Kafkasya coğrafyasında Ruslara karşı mücadele verdiği Kafkas Cephesi'ne işaret etmektedir. Çeldirici şıklardaki Galiçya sınır dışı müttefik cephesi, Çanakkale Boğazlar savunması, Filistin Orta Doğu savunma hattı, Irak ise Kut'ul Amare ve Bağdat bölgesindeki mücadeleleri kapsar; Erzurum ve Kars eksenindeki askerî hareketlilik doğrudan Kafkas Cephesi ile ilgilidir.

Cevap: D

12. 1912-1924 yılları arası (Balkan Savaşları, I. Dünya Savaşı, Millî Mücadele ve Nüfus Mübadelesi dönemi), Anadolu'nun demografik yapısında radikal değişimlere sahne olmuştur. Bu süreçte gayrimüslim nüfusun oranı düşmüş, kaybedilen topraklardan çok sayıda Müslüman Anadolu'ya göç etmiş, savaşlar nedeniyle erkek nüfusunda büyük kayıplar yaşanmış ve zanaatkar/tüccar gayrimüslim kitlenin ayrılmasıyla ekonomik hayatta nitelikli iş gücü azalmıştır. Bu dönemdeki kitlesel göçlerin ana kaynağı Kafkasya değil, kaybedilen Balkan toprakları (Rumeli) olmuştur; Kafkasya'dan Anadolu'ya yönelen büyük göç dalgası esas olarak 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı (93 Harbi) ve sonrasında yoğunlaşmıştır.

Cevap: B

13. Mustafa Kemal Atatürk'ün eğitim gördüğü şehirler kronolojik sırayla Selanik (Mahalle Mektebi, Şemsi Efendi Mektebi, Selanik Mülkiye Rüştiyesi, Selanik Askerî Rüştiyesi), Manastır (Manastır Askerî İdadisi) ve İstanbul'dur (Harp Okulu ve Harp Akademisi). Verilen öncüller incelendiğinde Atatürk Selanik (I) ve Manastır (IV) şehirlerinde öğrenim görmüş; Yanya (II) ve Üsküp (III) şehirlerinde ise herhangi bir okulda öğrenim görmemiştir.

Cevap: B

14. Öncülde verilen "Ermeni saldırılarına şiddetle karşı konulması", "halkın bulunduğu yerden göç etmemesi", "iç düzeni korumak için bekçi örgütü kurulması" ve "halkın özellikle köylülerin silahlandırılması" kararları, Doğu Anadolu Bölgesi'nin Ermenilere verilmesini engellemek amacıyla Erzurum merkezli faaliyet gösteren Vilayat-ı Şarkiye Müdafaa-i Hukuk-ı Milliye Cemiyeti (Doğu İlleri Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti) tarafından alınmıştır. Çeldirici seçeneklerde yer alan İzmir Müdafaa-i Hukuk ve Redd-i İlhak cemiyetleri İzmir ve çevresindeki Yunan işgaline, Trabzon Muhafaza-i Hukuk Pontus Rum tehlikesine, Trakya-Paşaeli Cemiyeti ise Batı Trakya'daki Yunan tehdidine karşı mücadele etmiştir.

Cevap: C

15. Halide Edip Adıvar'ın Kadıköy Mitingi konuşmasında geçen "Fatihleri, Yavuzları anlatacağım" ifadesi dinî ve manevi değerler ile maziye; "oğlumun kalbine ektiğim hürriyet çiçekleri açacak" ifadesi özgürlüğe, bağımsızlığa ve geleceğe; "bir isyan olarak taşacak" vurgusu ise millî duygulara doğrudan hitap etmektedir. Ancak konuşma metninin bütününde toplumsal, hukuki veya siyasi anlamda sınıflar/bireyler arası bir eşitlik ve adalet vurgusuna yer verilmemiştir.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

16. 4-11 Eylül 1919 tarihlerinde toplanan Sivas Kongresi'nin başarıyla tamamlanması ve Temsil Heyeti'nin İstanbul ile tüm haberleşmeyi kesmesi üzerine Anadolu'daki otoritesini kaybeden Damat Ferit Paşa Hükûmeti istifa etmek zorunda kalmıştır. Bu gelişmenin ardından 2 Ekim 1919'da Millî Mücadele'ye daha ılımlı yaklaşan Ali Rıza Paşa Hükûmeti kurulmuştur. Çeldirici seçeneklerde yer alan Mustafa Kemal'in askerlikten istifası (Amasya Genelgesi sonrası, 7-8 Temmuz 1919), İzmir'in işgali (15 Mayıs 1919), Amasya Genelgesi'nin yayımlanması (22 Haziran 1919) ve Mustafa Kemal'in Minber gazetesindeki yazıları (Kasım 1918) Sivas Kongresi'nden önce gerçekleşmiş olaylardır.

Cevap: A

18. Millî Mücadele Dönemi'nde Batı Cephesi'nde Yunan askerî güçlerine karşı yürütülen mücadelede Mustafa Kemal Paşa (Başkomutan), İsmet Paşa (Garp Cephesi Komutanı), Ali Fuat Paşa (Garp Cephesi Umum Kuvay-ı Milliye Komutanı) ve Refet Paşa (Garp Cephesi Güney Kesimi Komutanı) aktif komuta görevleri üstlenmişlerdir. Kâzım Karabekir Paşa ise Millî Mücadele boyunca Doğu Cephesi Komutanı (15. Kolordu Komutanı) olarak görev yapmış, Gümrü Antlaşması ile sonuçlanan süreçte Ermenilere karşı yürütülen askerî harekâtları bizzat yönetmiştir; Batı Cephesi'ndeki Yunan mücadelelerinde yer almamıştır.

Cevap: D

17. Amasya Görüşmelerinde İstanbul Hükûmetinin ordunun siyasete karışmaması, İttihatçılığın uyanmaması ve kendisi aleyhine kamuoyu oluşturulmaması yönündeki istekleri; kendi otoritesini ve varlığını koruma (A), Temsil Heyeti'nin Anadolu'daki nüfuzunu dikkate alma (B), İttihat ve Terakki'den rahatsızlık duyma (C) ve aleyhte propagandayı önleme (D) gayesini açıkça gösterir. Ancak İstanbul Hükûmeti bu görüşmelerde Temsil Heyeti'ni hukuki bir muhatap olarak kabul etse de devletin resmi yönetim gücü olan yürütme yetkisini Temsil Heyeti'ne devretmeyi kesinlikle kabul etmemiş, yönetim erkini kendi elinde tutmaya devam etmiştir.

Cevap: E

19. Mustafa Kemal Paşa'nın Sakarya Zaferi sonrasında ifadelerinde "Ordumuzun kararı taarruzdur" sözü Yunan ordusunun Anadolu'dan atılması konusundaki kararlılığı (A); "hazırlığımızı tamamen bitirebilmemiz için biraz zaman lazımdır" vurgusu hazırlık dönemine ihtiyaç duyulduğunu (B) ve uygun zamanın beklenmesi gerektiğini (E); "yarım hazırlıkla yapılacak taarruz hiç taarruz etmemekten daha fenadır" tespiti ise mevcut malzemenin henüz yeterli olmadığını (C) kanıtlar. Ancak metnin hiçbir yerinde taarruz için diğer ülkelerden gelecek yardımlara ihtiyaç duyulduğuna dair bir ifade veya dış yardım beklentisi yer almamaktadır.

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

20. 11 Ekim 1922 Mudanya Mütarekesi'nin imzalanması, Türk tarafının elde ettiği askerî zaferlerin Diplomasi alanında İtilaf Devletleri arasında fikir ayrılığına yol açtığını (A) ve İngiltere'nin Doğu Akdeniz (Boğazlar/Anadolu) politikasının başarısızlığa uğradığını (D) kanıtlar. İngiltere Başbakanı Lloyd George'un istifa etmesi ise TBMM'nin elde ettiği başarının İngiltere'nin iç siyasetini doğrudan etkilediğini gösterir (B). Mütareke ile Türk-İngiliz/Yunan silahlı çatışma dönemi sona ermiştir (C). Ancak Fransa basınının bu durumu "İngiliz-Yunan politikasının iflası" olarak nitelemesi ve Fransızların İngiltere'nin yerine Yunanistan'ı desteklemeye başladığı çıkarımı tamamen yanlıştır; aksine Fransızlar bu süreçten önce (1921 Ankara Antlaşması ile) Türkiye ile anlaşmış ve Yunanistan'a verilen desteğin çöktüğünü vurgulamışlardır.

Cevap: E

22. Mustafa Kemal Paşa'nın İzmir İktisat Kongresi'ndeki "Bir devlet ki tebaasına koyduğu vergiyi yabancılara koyamaz, bir devlet ki gümrük vergileri ve benzer düzenlemelerden yoksun bırakılır. O devlete bağımsız denilemez." sözü; doğrudan kapitülasyonların ve yabancılara tanınan ayrıcalıkların ekonomik gelişimin önünde devasa bir engel teşkil ettiğini (II) ve Osmanlı Devleti'nin mali bağımsızlığını büyük ölçüde kaybettiğini (III) vurgular. Tüm bu analizlerin ışığında, mali ve iktisadi bağımsızlığa kavuşamayan bir devletin siyasi/hukuki bağımsızlığını da koruyamayacağı ifade edildiğinden ekonomik bağımsızlık olmadan tam bağımsızlığın mümkün olmadığı (I) yargısına da doğrudan ulaşılır. Bu nedenle I, II ve III öncüllerinin tamamı doğrudur.

Cevap: E

21. Metinde geçen "Türkiye halkı millî iradeye dayanmayan hiçbir kuvvet ve heyeti tanımadığı gibi, İstanbul'daki şahsî hâkimiyete dayalı hükümet şeklini 16 Mart 1920'den itibaren ve ebediyen kaldırmıştır." ifadesi, millî egemenliğe aykırı olan İstanbul merkezli monarşik/shahsî yönetimin hukuken ve fiilen sona erdirildiğini açıkça belirtir. Bu ifadenin yer aldığı resmî metin 1 Kasım 1922 tarihli Saltanatın kaldırılmasına ilişkin kanun gerekçesidir. Çeldirici şıklarda yer alan Halifeliğin kaldırılması (3 Mart 1924) dini/siyasi kurumun ilgasıyla, İstiklal Mahkemeleri (1920) iç güvenlik ve yargıyla, Şer'iyye ve Evkaf Vekâleti (1924) laikleştirmeyle ilgilidir; Kanun-ı Esasi ise anayasal bir metin olup bu özel hükmün beyannamesi değildir.

Cevap: B

23. Mustafa Kemal Paşa'nın metinde yer alan ifadeleri, yeni kurulan genç Türkiye Cumhuriyeti'nin içinde bulunduğu yetersizlikleri ve savaş sonrası kalkınma ihtiyacını ortaya koyar. Atatürk bu sözleriyle, o dönemin özel şartları ve imkânsızlıkları sebebiyle Devletçilik ilkesinin ve devlet müdahalesinin Türkiye'nin tarihsel/ekonomik ihtiyaçlarından doğduğunu vurgulamıştır. Çeldirici şıklardaki hükümetin tüm kuralları tek başına belirlediği, geçmişten miras kalan bir uygulama olduğu veya geçici bir ekonomik politika olduğu düşüncesi Atatürk'ün Devletçilik anlayışının temeliyle bağdaşmaz.

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

24. Öğretmenin açıklamasında belirtilen görüşmeler, Milli Mücadele zaferle sonuçlandıktan sonra yeni Türk devletinin bağımsızlığını uluslararası alanda tescil ettirdiği Lozan Barış Konferansı'dır. İtilaf Devletleri konferans sırasında Türkiye'ye hâlâ Mondros şartlarındaki mağlup bir devlet muamelesi yapmaya çalışmış, Türk heyeti ise askeri başarısını diplomatik masada eşit ve tam bağımsız bir devlet ilkelere doğrultusunda kabul ettirmek için yoğun çaba harcamıştır. San Remo Konferansı Sevr'in taslağının hazırlandığı yerdir; Paris Barış Konferansı I. Dünya Savaşı sonrasını düzenler; Londra Konferansı I. İnönü Zaferi sonrasında toplanmıştır; Nyon Konferansı ise Akdeniz'deki korsanlık faaliyetlerine karşı 1937'de düzenlenen bir toplantıdır.

Cevap: C

26. 1949 yılında Washington'da kurulan ve temel ilkelereinden biri "kolektif savunma" (barışı ve güvenliğini korumak adına ortak hareket etme) olan askeri organizasyon Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO / Kuzey Atlantik Paktı)'dır. Türkiye, II. Dünya Savaşı sonrasında ortaya çıkan Sovyet tehdidine karşı güvenlik şemsiyesini güçlendirmek amacıyla 1952 yılında bu savunma paktına üye olmuştur. Çeldirici seçeneklerdeki Birleşmiş Milletler küresel barış örgütüdür; Bağımsız Devletler Topluluğu SSCB dağıldıktan sonra kurulmuştur; Avrupa Kömür Çelik Topluluğu AB'nin ekonomik temelidir; Briand-Kellogg Paktı ise I. Dünya Savaşı sonrası (1928) savaşı kanun dışı sayan bir antlaşmadır.

Cevap: A

25. XX. yüzyılda Orta Doğu coğrafyasında patlak veren krizlerin yerel kalmayıp küresel boyut kazanmasında bölgenin sunduğu stratejik özelliklerin tamamı rol oynamıştır. Bölgenin üç kıtayı bağlayan Jeopolitik ve stratejik konumu (I), sanayi ve askeri güç için kritik önem taşıyan zengin petrol yataklarına sahip olması (II) ve üç semavi din (İslamiyet, Hristiyanlık, Musevilik) için kutsal sayılan mekânları barındırarak inanç merkezi niteliği taşıması (III) uluslararası güçlerin bu bölgeye müdahale etmesine zemin hazırlamıştır. Bu nedenle I, II ve III öncüllerinin tamamı etkilidir.

Cevap: E

27. 1980'li yıllarda Todor Jivkov liderliğindeki yönetim altında, Türk azınlığın dini ibadethanelerinin kapatılması, Türkçe isimlerin zorla değiştirilmesi ve kamusal alanda Türkçe konuşulmasının yasaklanması gibi sistemli asimilasyon ("Belene" kampı süreci ve ardından 1989'daki büyük göç dalgası) politikalarını uygulayan ülke Bulgaristan'dır.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

28. Türkiye'de karasallığın en şiddetli olduğu Doğu Anadolu (Erzurum/IV numara), kışın en erken başladığı ve don olaylarının en erken görüldüğü yerdir. Mersin çevresi (V numara) ise Akdeniz iklimi nedeniyle kışın en sıcak geçtiği ve don olayının (nadiren de olsa yaşanır) en erken bittiği bölgedir. Bu durum yükselti ve enlem-denizellik etkisiyle açıklanır.

Cevap: C

29. Sera Gölü, Trabzon'un Akçaabat ilçesinde yer alan ve 1950 yılında bir heyelan sonucunda vadinin önünün kapanmasıyla oluşmuş bir heyelan set gölüdür. Salda karstik, Mogan ve Köyceğiz alüvyal set, Çıldır volkanik set gölüdür. Heyelan sonucu oluşma özelliği sadece Sera Gölü'ne aittir.

Cevap: B

30. Türkiye'nin batısında yer alan Kaz Dağları'nın en yüksek zirvesi yaklaşık 1774 metredir ve bu yükselti buzul oluşumu için gerekli olan sınırı karşılamaz. Uludağ, Bolkar, Mescit ve Sat gibi dağlar ise 2500 metreyi aşan yükseltileri sayesinde geçmiş jeolojik dönemlerde buzullaşmaya uğramışlardır. Bu nedenle Kaz Dağları'nda buzul aşındırma ve biriktirme şekilleri bulunmaz.

Cevap: E

31. Karadeniz'e dökülen nehirler, bölgenin her mevsim yağışlı olması sayesinde Türkiye'deki en düzenli akış rejimine sahip akarsulardır. İç Anadolu akarsuları ise yaz kuraklığı nedeniyle bu dönemde kuruma noktasına gelerek düşük debi gösterirler. Ancak Akdeniz nehirlerinin debisi yazın değil, yağışların arttığı kış aylarında veya kar erimelerinin olduğu ilkbaharda en yüksektir.

Cevap: E

32. Azor Yüksek Basınç Merkezi, 30° enlemlerinden (dinamik kökenli) gelen ve yaz aylarında Türkiye'nin büyük kısmında havanın açık, sıcak ve kurak geçmesine neden olan sistemdir. İzlanda ve Basra basınçları daha çok yağış veya aşırı sıcaklarla ilişkilidir ancak Türkiye'deki genel yaz kuraklığının ana sorumlusu Azor sistemidir. Sibiryaya ise kış aylarında etkili olan termik kökenli bir yüksek basınçtır.

Cevap: B

33. Haritadaki II numaralı bölge olan Batı Karadeniz, Türkiye'de orman varlığının en zengin olduğu alanlardan biridir. Bölgenin her mevsim yağışlı iklimi ve nemli havası, gür ve sık orman örtüsünün oluşmasına imkan sağlamıştır. Diğer bölgeler (Trakya, Tuz Gölü çevresi, Urfa dolayları, Sivas çevresi) orman örtüsü bakımından çok daha zayıf alanlardır.

Cevap: B

34. Türkiye arazisi büyük ölçüde 3. Zaman (Tersiyer) ve 4. Zaman'da (Kuvaterner) şekillenmiştir; linyit yatakları Tersiyer'de, İstanbul ve Çanakkale boğazları ise Kuvaterner'de oluşmuştur. Toros Dağları ise Mesozyotik'te değil, Tersiyer dönemindeki Alp-Himalaya orojenezisi sırasında meydana gelmiştir. Bu nedenle I ve II numaralı bilgiler doğrudur.

Cevap: D

35. Lozan Antlaşması gereği yapılan nüfus değişimi yani mübadele, devletlerin resmi kararıyla gerçekleştirilen siyasi ve zorunlu bir göçtür. İşçi göçleri, mevsimlik tarım göçleri veya inşaat göçleri ise genellikle bireylerin kendi isteğiyle gerçekleştirdiği ekonomik nedenli hareketlerdir. Mübadele göçü, uluslararası hukuk ve antlaşma zemininde yapılmasıyla diğerlerinden temelden ayrılır.

Cevap: A

36. Şehirleşme arttıkça eğitim ve refah seviyesinin yükselmesine bağlı olarak doğum oranları ve doğal nüfus artış hızı genellikle düşer. Şehirlerde ihtiyaç duyulan enerji miktarının fazla olması ve tarım dışı faaliyetlerin ön planda olması ise şehirleşmenin beklenen özellikleridir. Dolayısıyla şehirselleşme nüfus artışının toplam nüfus artış hızını yükselttiği iddiası yanlıştır.

Cevap: A

37. 1927-1960 arasında kapsayan birinci dönemde Türkiye'de doğum oranlarını artıran nüfus politikaları izlenmiş ve Hatay'ın katılımıyla nüfus artmıştır. Ancak yurt dışına yapılan kitlesel işçi göçleri 1961 yılında Almanya ile yapılan anlaşma ile başlamış, yani ikinci döneme sarmıştır. Bu nedenle birinci dönemde yurt dışı göçlerin nüfusu yavaşlattığı söylenemez.

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

38. Petrol, fosil ve yenilenemez bir enerji kaynağıdır; bu nedenle petrol üretimini artırmak sürdürülebilir kalkınma ve “temiz/yenilenebilir enerji” hedefleriyle uyumsuz. Güneş, rüzgâr ve jeotermal gibi kaynaklar ise doğada sürekli kendini yenileyebildiği için teşvik edilen çevre dostu yöntemlerdir. Türkiye’nin enerji politikası da dışa bağımlı olan fosil yakıtlardan ziyade yerli ve yenilenebilir kaynaklara yönelmektedir.

Cevap: D

39. 1639 Kasr-ı Şirin Antlaşması’na dayanan İran sınırı en eski sınırimızdır; ayrıca yaklaşık 2.753 km kara ve 8.333 km deniz sınırının toplamı 11.000 km’i aştığı için I ve III. öncüller doğrudur. Kara sınırlarının tamamı dağ veya nehir gibi doğal unsurlarla çizilmeyip yapay hatlar da içerdiğinden II. öncül yanlıştır.

Cevap: E

40. Afyonkarahisar ve Denizli, Türkiye’nin jeotermal kaynaklar açısından en zengin illeridir ve bu kaynaklar uzun yıllardır konut ısıtmasında yaygın olarak kullanılmaktadır. Niğde ve Sivas’ta da sıcak sular bulunsun da kentsel çapta konut ısıtma uygulaması Afyon ve Denizli’deki kadar gelişmemiştir. Bu iki il, jeotermal enerjinin doğrudan kullanımında Türkiye’de lider konumdadır.

Cevap: C

41. Türkiye’de mera alanlarının daralmasının nedenleri arasında meraların tarım alanına dönüştürülmesi, aşırı otlatma ve kentleşme baskısı yer alır. Hayvansal üretimde verimliliğin artması ise mera alanlarının azalmasına değil, meraların daha verimli kullanılmasına veya mera bağımlılığının azalmasına yol açan olumlu bir durumdur. Diğer maddeler meraların hem miktarını hem de kalitesini düşüren negatif etkenlerdir.

Cevap: C

42. Yer fıstığı üretiminde Türkiye’de Akdeniz ikliminin görüldüğü Osmaniye, Adana ve Hatay illeri en önemli paya sahiptir. Şırnak’ta da son yıllarda yer fıstığı tarımı önemli bir gelişim gösterse de Kilis ili bu ürünün üretiminde ön plana çıkan merkezler arasında yer almaz. Kilis daha çok üzüm ve zeytin tarımıyla tanınmaktadır.

Cevap: E

43. Kapalı Çarşı, Galata Kulesi, Yerebatan Sarnıcı ve Yedikule Zindanları İstanbul’un tarihî yarımadasında ve çevresinde bulunan simge yapılarıdır. Selimiye Camii ise Mimar Sinan’ın “en büyük eserim” dediği şaheseridir ve Edirne il merkezinde yer almaktadır. Bu nedenle Selimiye Camii İstanbul’un turizm değerleri arasında sayılamaz.

Cevap: C

44. Perlit, volkanik kökenli bir cam türü olup inci taşı olarak da bilinir ve yüksek sıcaklıkta genleşme özelliğine sahiptir. Hafifliği ve yalıtım özelliği nedeniyle inşaat sektöründe yaygın kullanılır. Türkiye, Kars ve İzmir gibi yataklarıyla dünyanın en büyük perlit rezervlerinden birine sahiptir.

Cevap: B

45. I. ifade doğrudur; Cumhuriyet’in ilk yıllarında demir yolu yapımına öncelik verilmiş ve hatların yarım fazlası Ankara-Konya hattının doğusunda inşa edilerek ülkenin iç kesimlerine ulaşım sağlanmıştır. II. ifade de doğrudur; Türkiye’nin ilk Yüksek Hızlı Tren (YHT) seferi 2009 yılında Ankara-Eskişehir arasında başlamış, bu hat daha sonra İstanbul’a kadar uzatılmıştır. III. ifade yanlıştır; demir yolu yapımının en yoğun olduğu dönem 1923-1950 yıllarıdır, 1950-1960 arasında ise kara yollarına ağırlık verildiği için demir yolu yatırımları yavaşlamıştır.

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

46. Türk Medeni Kanunu'nun 1. maddesine göre hâkim, bir uyuşmazlığı çözerken öncelikle yazılı hukuk kuralı olan Kanun'a (III), kanunda hüküm yoksa yazısız hukuk kuralı olan Örf ve âdet hukukuna (II), burada da hüküm yoksa kendisi kanun koyucu olsaydı nasıl kural koyacak idiyse ona göre (hukuk yaratarak) (I) karar verir.

Cevap: E

47. Türk Borçlar Kanunu'na göre tarafların karşılıklı ve birbirine uygun irade açıklamalarıyla kurulur.

Cevap: C

48. Türk Medeni Kanunu'nun 129. maddesine göre üstsoy ile altsoy arasında evlenme kesin olarak yasaktır (evlenme engeli).

Cevap: A

49. Anayasa'ya göre Devlet Denetleme Kurulu (DDK) Başkanı ve üyeleri doğrudan Cumhurbaşkanı tarafından atanır. Kamu Başdenetçisini ve RTÜK üyelerini TBMM; Yargıtay Birinci Başkanını Yargıtay Genel Kurulu; AYM Başkanını ise AYM Genel Kurulu seçer.

Cevap: C

50. Anayasa'ya göre kanun teklif etmeye sadece milletvekilleri yetkilidir. Seçenekler arasında kanun teklifi verme yetkisine sahip tek merci milletvekilleridir.

Cevap: A

51. Anayasa Mahkemesi; Cumhurbaşkanı, bakanlar, yüksek mahkeme üyeleri, HSK ve Sayıştay üyeleri ile TBMM Başkanı ve Komutanları Yüce Divan sıfatıyla yargılar. YÖK üyeleri ve başkanı Yüce Divan'da yargılanacak kişiler arasında yer almaz.

Cevap: D

52. 1982 Anayasası'nın 126. maddesine göre "İllerin idaresi yetki genişliği esasına dayanır." Yetki genişliği sadece merkeze bağlı illerin başında bulunan valilere tanınmış bir yetkidir.

Cevap: A

53. Belediyeler, il özel idareleri ve köyler yer yönünden yerinden yönetim kuruluşları, yani mahallî idareler kapsamında yer alır.

Cevap: C

54. 2017 Anayasa değişikliği ile Bakanlar Kurulunun Kanun Hükmünde Kararname (KHK) çıkarma yetkisi kaldırılmış ve KHK düzenlemesi hukuk sistemimizden tamamen çıkarılmıştır.

Cevap: B

55. Türk Devletleri Teşkilatı'nın gözlemci üyeleri Macaristan, Türkmenistan ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'dir (KKTC)

Cevap: D

56. İmam Buhari, İslam dünyasındaki en güvenilir hadis külliyyatı kabul edilen "el-Câmiu's-Sahîh" (Sahih-i Buhari) eseriyle hadis alanında öne çıkmış alimdir.

Cevap: A

57. Haluk Bilginer, "Şahsiyet" dizisindeki Agâh Beyoğlu rolüyle 2019 yılında 47. Uluslararası Emmy Ödülleri'nde "En İyi Erkek Oyuncu" ödülünü kazanmıştır.

Cevap: A

58. Antik Yunan filozofu Platon'un ideal devlet düzenini ve adalet anlayışını işlediği "Devlet" adlı eseri, felsefe tarihindeki ilk ütopya örneği kabul edilir.

Cevap: B

59. Pirinkayalar Tüneli, Erzurum - Artvin karayolu güzergâhında (Tortum Gölü havzasında) yer almakta ve iki il arasındaki ulaşımı kolaylaştırmaktadır.

Cevap: A

60. A Millî Kadın Voleybol Takımı kaptanı Eda Erdem DüNDAR, 2021 Avrupa Voleybol Şampiyonası'nda "En İyi Orta Oyuncu" seçilerek bu ünvanı üst üste 4 kez kazanan ilk sporcu olmuştur.

Cevap: B